

РЕШЕНИЕ

№ 2662

гр. София, 28.05.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 21 състав, в публично заседание на 14.05.2020 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Красимира Проданова

при участието на секретаря Детелина Начева и при участието на прокурора Милен Ютеров, като разгледа дело номер **12553** по описа за **2014** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 – 207 от АПК във връзка със чл. 1, ал.1 от ЗОДОВ.

Производството е образувано по иск от „АЯ К.” О. срещу Агенция "Митници", с които иска ответника да бъде осъден да заплати обезщетение за претърпени имуществени вреди в размер на 1 317.00 лв., съставляващо равностойността на незаконно отнетите и невърнати вещи – цигари към датата на отнемането им – 26.04.2010 г., ведно с пропуснати ползи, лихвите и разноските по делото. Твърди се, че с решение без дата по НАХД № 17440/2010 г. на Софийския районен съд, НО, 95 състав, оставено в сила с решение № 2184 от 23.04.2012 г. по КНАХД № 815/2012 г. на Административен съд София – град, II касационен състав, било отменено изцяло НП № 733/2010 г. от 19.11.2010 г., издадено от началника на Митница "Столична", с което на „АЯ К.” О. на основание чл. 123, ал. 2 ЗАДС била наложена имуществена санкция в размер на 2 000 лв. и на основание чл. 124, ал.1 ЗАДС били отнети в полза на държавата цигари без бандерол за платен акциз в и цигари, облепени с бандерол с изтекъл срок на валидност, подробно посочени в същото.

Ответникът по исковата молба Агенция "Митници" по чл. 131, ал.1 ГПК, вр. чл. 203, ал.2 АПК вр. § 1 от ЗР на ЗОДОВ, изразява се становище за частична недопустимост на иска досежно претендираните пропуснати ползи, както и за неоснователност на всички обективно съединени иски. Възразява се по част от поставените с исковата молба задачи за съдебно-икономическа експертиза. Прилагат се под опис писмени доказателства. Отговорът има съдържанието по чл. 131, ал.2 ГПК вр. чл. 203, ал.2

АПК вр. § 1 от ЗР на ЗОДОВ и приложенията по чл. 132 ГПК, вр. чл. 203, ал.2 АПК вр. § 1 от ЗР н ЗОДОВ.

В съдебно заседание, проведено на 19.03.2015 г., съдът е допуснал уточнение в съобразителната част на исковата молба и поправка на петитума й като е прекратил на основание чл. 232, изр.1 ГПК вр. чл. 203, ал.2 АПК вр. § 1 от ЗР на ЗОДОВ, производството по адм.дело № 12553/2014 г. по описа на Административен съд София-град, Първо отделение, 21 състав, в частта на оттеглените от ищеца иск за обезщетение за пропуснати ползи, в размер на 224.00 лв., съставляващ разликата в цената на цигарите, ведно с мораторната лихва върху тази сума, считано от датата на отнемането им до окончателното изплащане, така както е посочено в пункт 2 от исковата молба.

В съдебно заседание, ищецът чрез своя процесуален представител – адв. М. А., моли да бъде уважен предявения иск. Претендира присъждането на разноски и адвокатско възнаграждение.

Ответникът, чрез процесуален представител – юрк. С. Д. оспорва иска и моли съда да приеме, че исковата молба е неоснователна и недоказана. Претендира юрисконсултско възнаграждение. Представя писмени бележки.

Софийската градска прокуратура, изразява становище, че искът е неоснователен и недоказан, тъй като се отнася до отнети в полза на държавата вещи - акцизни стоки, които не отговарят на изискванията да бъдат върнати, поради което липсва и основание за това.

Административният съд С. – град, I Отделение, 21 състав, обсъди събраните по делото доказателства във връзка с доводите на страните и приема за установено следното:

С Наказателно постановление (НП) № 733/2010 г. от 19.11.2010 г., издадено от началника на Митница "Столична", с което на „АЯ К.“ О. на основание чл. 123, ал. 2 ЗАДС била наложена имуществена санкция в размер на 2 000 лв. и на основание чл. 124, ал.1 ЗАДС били отнети в полза на държавата цигари без бандерол за платен акциз в и цигари, облепени с бандерол с изтекъл срок на валидност, подробно посочени в същото.

С решение по НАХД № 17440/2010 г. на Софийския районен съд, НО, 95 състав, оставено в сила с решение № 2184 от 23.04.2012 г. по КНАХД № 815/2012 г. на Административен съд София – град, II касационен състав, било отменено изцяло НП № 733/2010 г. от 19.11.2010 г., издадено от началника на Митница "Столична". Видно от извършеното удостоверяване, съдебният акт е влязъл в сила на 23.04.2012 г.

По делото са назначени, изслушани и неоспорени от страните съдебно-икономическа експертиза и съдебно-технологична експертиза по тютюневи изделия, като в заключението си вещите лица са дали подробен отговор на въпросите, поставени им като задача.

По допустимостта на иска:

В чл. 204 от АПК са предвидени предпоставките, при които исковете за обезщетения за вреди причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия и бездействия на административни ограни и длъжностни лица, са допустими за разглеждане. Съгласно ал. 1 на този член, първата предпоставка за допустимост на иска, когато се претендира, че вредите са причинени от незаконосъобразен административен акт, е той да бъде отменен по съответния ред, а именно – по правилата на чл. 97, ал. 1 АПК след оспорване пред по – горестоящия административен орган, при възобновяване на административното производство (чл.

99, ал. 1 от АПК) или по съдебен ред. Т.е. при тази предпоставка се изисква предварителното установяване по предвидения от закона ред на незаконосъобразността на административния акт със съответен влязъл в сила акт – решение, преди да се пристъпи към производството по чл. 203 и следващите от АПК по претендирането на вреди. В конкретния случай, е изпълнено условието на чл. 204, ал. 1 от АПК по отношение на ответника Агенция "Митници" – има административен акт – наказателно постановление на Митница Столична, който е отменен по предвидения в закона съдебен ред, а именно с влязло в сила съдебно решение, като е установена неговата незаконосъобразност. Поради гореизложеното настоящият състав намира, че искът е процесуално допустим.

По отношение на пасивната легитимация:

Съгласно изискванията на чл. 205 от АПК исковете за обезщетение за вреди се предявяват срещу юридическото лице, представлявано от органа, от чиито незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите. Агенция "Митници" е юридическото лице, в чиято структура е органът издал отмененото НП. На следващо място, пасивно легитимирани по тези искове са съответните държавни органи - юридически лица, а не техните териториални поделения или обособени структури без правосубектност или длъжностни лица, включени в състава им, тъй като по исковете за обезщетяване на вреди, причинени на граждани, пасивно легитимиран е държавният орган- юридическо лице, с който длъжностното лице, причинител на вредата, е в трудови или служебни правоотношения. Отговорността на държавния орган се обосновава с качеството му на възложител на работата, която се извършва в негов интерес, и с правото му на подбор на съответните длъжностни лица за изпълнение на определени трудови или служебни функции.

По основателността на иска:

Във връзка с изложеното и на основание чл. 204 от АПК, настоящият състав намира, че искът е допустим и насочен срещу надлежен ответник. Разгледан по същество обаче същият е неоснователен по съображенията, изложени по – долу.

Съгласно чл. 7 от Конституцията на РБ, държавата отговаря за вреди, причинени от незаконни актове или действия на нейни органи и длъжностни лица. Разпоредбата се съдържа в глава първа на Конституцията, посветена на основните начала за държавно устройство, но същата не е пряк път за защита. Тя прогласява основен принцип, осъществяването на който трябва да се уреди със закон. Такъв закон е Законът за отговорността на държавата и общините за вреди. ЗОДОВ разграничи отговорността на два вида - отговорност за дейност на администрацията и отговорност за дейност на правозащитни органи, като в чл. 1. ал. 1 от ЗОДОВ е посочено, че държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. По силата на алинея втора, исковете по ал. 1 се разглеждат по реда, установен в Административно процесуалния кодекс, като местната подсъдност се определя по чл. 7, ал. 1 -искът за обезщетение се предявява пред съда по мястото на увреждането или по настоящия адрес или седалището на увредения срещу органите по чл. 1, ал. 1 и чл. 2, ал. 1, от чиито незаконни актове, действия или бездействия са причинени вредите.

В разпоредбата на чл. 203 АПК е регламентиран редът за предявяване на искове за обезщетения, а за неуредените въпроси за имуществената отговорност се прилагат разпоредбите на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди,

причинени на граждани и юридически лица. Съгласно чл. 4 от ЗОДОВ дължимото обезщетение е за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането. Отговорността е обективна и не е обвързана от наличието или липсата на вина у длъжностното лице, пряк причинител на вредите. Елемент от фактическия състав на отговорността на държавата е установяване незаконосъобразността на акта, действието или бездействието на държавния орган - т. е. ако изобщо не са регламентирани в закона, или ако противоречат на материално правни и процесуални норми. Отговорността не се презюмира от закона. Затова в тежест на ищеца е да установи наличието на кумулативно изискуемите се предпоставки за отговорността по чл. 1 от ЗОДОВ - незаконосъобразен акт, отменен по съответен ред, действие или бездействие на административен орган по повод изпълнение на административна дейност, настъпила вреда, причинна връзка между отменения акт, действие или бездействие и вредата. При липсата на който и да било елемент от фактическия състав не може да се реализира отговорността по чл. 1 от ЗОДОВ. Съгласно чл. 205 от АПК, искът за обезщетение се предявява срещу юридическото лице, представлявано от органа, от който незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинените вреди

От така очертаната разпоредба е видно, че искът е осъдителен и с него се цели възмездяване на лицето, претърпяло вреди вследствие на незаконосъобразни актове, действия и бездействия. Но отговорността на държавата не е безусловна. За да бъде ангажирана, то следва да бъдат налице визираните в чл. 1 от ЗОДОВ предпоставки - незаконосъобразен акт, действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата, при или по повод изпълнение на административна дейност, отменени по съответния ред, вреда от такъв административен акт, причинна връзка между постановения незаконосъобразен акт, действие или бездействие и настъпилия вредоносен резултат. Съгласно Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2005 г. по т. гр. дело № 3/2004 г. на ОСГК на ВКС: „Обезщетение за вреди от незаконни административни актове, може да се иска след тяхната отмяна с решение на съда, като унищожаване, а при нищожните - с констатиране на нищожността в самия процес по обезщетяване на вредите. Когато вредите произтичат от фактически действия или бездействия на администрацията, обезщетението за тях може да се иска след признаването им за незаконни, което се установява в производството по обезщетяването. В първия случай, вземането за обезщетение за вреди става изискуемо от момента на влизане в сила на решението, с което се отменя незаконния административен акт. В случай, че вредите произтичат от нищожен акт - от момента на неговото издаване.

В Решение № 333 от 13.01.2014 г. по адм. д. № 1253/2013 г., III отделение на ВАС е посочено, че „Нормата на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ не прави разграничение от какъв незаконосъобразен административен акт следва да са причинени вредите, за да възникне субективното право на увреденото лице на обезщетение на това основание. Материалноправната активна легитимация за ищеца произтича от факта на понесените върху правната му сфера вреди вследствие от действието на противоправния нормативен акт. Правопораждащият субективното право на обезщетение юридически факт е настъпилата в правната сфера на гражданина вреда, вследствие от незаконосъобразния административен акт. Корелативно от този момент възниква отговорността на държавата за тяхната обезвреда - пасивната материалноправна легитимация.

От обективна страна, също така отговорността на държавата по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, вр. чл. 7 от КРБ не възниква и държавата не дължи обезщетение, ако са налице вреди, но те са причинени от административен акт, който не е противоправен. Принципът на правовата държава /чл. 4, ал. 1 от КРБ не допуска да е налице период от време - между възникването на вредите и решението за отмяна, през който гражданинът да търпи вреди и да няма субективно право да ги обезщети, а държавата да няма отговорност да ги овъзмезди чрез заплащане на обезщетение. Това не е допустимо нито в областта на гражданското право, нито в областта на административното право. Правото на обезщетение възниква от момента на увреждането, което е в резултат от действие на акт, противоречащ на закона. От възникване на правото на обезщетение възниква отговорността на държавата. Активната процесуална легитимация, отнасяща се до упражняване на възникналото вече субективно право, за разлика от самото субективно право възниква от момента на отмяната на административния акт като незаконосъобразен. Член 204, ал. 1 от АПК, който сочи, че искът може да се предяви след отмяната на административния акт по съответния ред, регламентира само активната процесуална, но не и материалноправна легитимация.

Предявен след отмяната на акта по съответния ред, искът цели да обезщети вреди, възникнали преди това, възникнали по време на действието на акта, от момента на тяхното причиняване. В подкрепа на това становище е следното обстоятелство: когато нормативният акт страда от толкова тежък порок, водещ до неговата нищожност, предварителна отмяна не е необходима, нито е необходимо предварително обявяване на нищожността.

В конкретния случай, по отношение на ответника Агенция "Митници" е налице първият елемент и условие за допустимостта на иска, а именно да има административен акт, който е незаконосъобразен и чиято незаконосъобразност да бъде установена по предвидения в закона ред, като същият да е бил отменен със съдебно решение на АССГ. Вследствие на отменения акт на ищеца следва да са причинени вреди, които да са пряка и непосредствена последица от отменен акт.

Събраните по делото доказателства сочат, че ищецът претендира заплащане на обезщетение за претърпени имуществени вреди да заплати обезщетение за имуществени вреди в размер на 1 317.00 лв., съставляващо равностойността на незаконно отнетите и невърнати вещи – цигари към датата на отнемането им – 27.04.2010 г., ведно със законната лихва, вследствие отмяната по съдебен ред на Наказателно постановление (НП) № 733/2010 г. от 19.11.2010 г., издадено от началника на Митница "Столична", с което на „АЯ К.” О. на основание чл. 123, ал. 2 ЗАДС била наложена имуществена санкция в размер на 2 000 лв. и на основание чл. 124, ал.1 ЗАДС били отнети в полза на държавата цигари без бандерол за платен акциз и цигари, облепени с бандерол с изтекъл срок на валидност, подробно посочени в същото. Акцизните стоки – цигари, са иззети с опис

№ 00001261/27.04.2010 г., представляващ неразделна от съставения за извършената проверка протокол № 521/27.04.2010 г. по описа на Митница Столична, на основание чл.41 от ЗАНН.

Отговорността, съобразно фактическите състави на ЗОДОВ следователно е резултат от незаконосъобразно осъществяване на публични функции-административни и правозащитни от органите на държавата, общините и съдебната власт. Спазването на законността и защитата на правопорядъка, като израз на принципа на върховенството на закона, е задължение на всички длъжностни лица и органи на публичната власт. Задълженията, които законите възлагат на административните органи в тази насока са свързани, освен с издаване на индивидуални, общи и нормативни административни актове чрез упражняване на правоприлагаща и нормотворческа дейност и с налагане на административни наказания.

В настоящия случай, от приложените от страна на ищеца писмени доказателства е видно, че е налице първата предпоставка - налице отменен незаконосъобразен административен акт - Наказателно постановление (НП) № 733/2010 г. от 19.11.2010 г., издадено от началника на Митница "Столична", като спор относно този факт между страните няма.

Но по делото не се доказва вследствие на тази отмяна на това Наказателно постановление, ищецът да е претърпял имуществена вреда и то в посочения размер, нито се доказва, че е налице причинна връзка между отмененото НП и претърпяната вреда.

Легална дефиниция на тези понятия пряка и непосредствен последица от увражаденото, законодателят не е дал нито в Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, нито в чл. 51 от действащия Закон за задълженията и договорите, към който препраща параграф 1 от ПЗР на ЗОДОВ, нито в действалия от 1893 до 1950 г. Закон за задълженията и договорите, нито в други нормативни актове от действащото право. Както правната теория, така и съдебната практика, обаче, е приела критерии, от които да се изхожда при дефинирането на тези понятия. Според правната доктрина водещи при определянето на съдържанието на понятията „пряка и непосредствена последица” са теорията за равноценността, според която един факт е причина за резултата, когато, ако този факт е липсвал, то резултатът не би настъпил, и адекватната теория, съгласно която причина са тези условия, които причиняват резултата нормално, типично, адекватно, а не по изключение.

В практиката на Върховния касационен съд, изразена в Решение № 81/27.1.2006 г. по гр. д. № 23/2005 г. на 4 гражданско отделение на ВКС,

Решение № 129/25.07.2005 г. по гр. д. № 2439/2003 г. на същото отделение на ВКС и други е възприето разбирането, че „... непосредствени вреди са тези, които по време и място следват противоправния резултат, а преки са тези, обосновават причинната връзка между противоправността на поведението на деликвента и вредите” е налице причинна връзка по чл. 4 от ЗОДОВ. Преки са само тези вреди, които са типична, нормално настъпваща и необходима последица от вредоносния резултат, т. е. които са адекватно следствие от увреждането. Непосредствени вреди са тези, които са настъпили по време и място, следващо противоправния резултат. В конкретния случай, вредите, които се претендират не са пряка и непосредствена последица от отмяната на Наказателно постановление (НП) № 733/2010 г. от 19.11.2010 г., издадено от началника на Митница "Столична". Вредата е неблагоприятна последица, която накърнява правната сфера на едно лице. Вредите се делят на две големи групи: имуществени (материални) вреди и неимуществени (морални) вреди. Имууществените вреди накърняват имуществената сфера на лицата. Това са правото на собственост, ползване, строеж, сервитут, правото на надстрояване, пристроя ване, подстрояване, различните субективни права на вземане, наследствени права и т. н. При договорната отговорност се носи отговорност за имуществени вреди. От своя страна, имуществените вреди се делят на претърпени загуби и пропуснати ползи. Претърпяна загуба е онази разлика в имуществото на лицето, която се получава след неизпълнение на задълженията на другата страна по договора и при нея се съпоставя наличното имущество на изправната страна по време на възникването на задължението и наличното имущество на страната след неизпълнението на задължението и тази разлика се нарича претърпяна загуба. Пак в ТР № 1/15.03.2017 година на ВАС е посочено, че делата за обезщетения по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ са искиви производства, те се развиват по правилата на ГПК, доколкото материята не е уредена от АПК, и в тях страните могат да представят всички относими доказателства в подкрепа на твърденията си, да навеждат всякакви доводи в тяхна защита, да правят възражения и да се защитават с всички допустими от закона средства. Институтът на обезщетението от неправомерно увреждане не е и не може да се превърне обаче в средство за неоснователно обогатяване, поради което и съдът, спазвайки принципа на справедливостта и съразмерността, следва да присъди само и единствено такъв размер на обезщетение.

Имууществената вреда може да се заключава и в това, че лицето пропуска да осъществи една полза – че пропуска да увеличи имуществото си, макар да са съществували всички изгледи за това. Деянието го лишава от тази

възможност—от една сигурна облага. Според Тълкувателно решение № 3/ от 12 декември 2012 година на ОС на ГК и ТК на ВКС, неточното изпълнение на договорните задължения поражда правото на кредитора да иска от длъжника изпълнение заедно с обезщетение за забавата или да иска обезщетение за неизпълнение (чл. 79, ал. 1 ЗЗД). Съгласно разпоредбата на чл. 82 ЗЗД, регламентираща обема и границите на отговорността за вреди от виновно неизпълнение на договорните задължения, обезщетението обхваща всички причинени вреди, които са пряка и непосредствена последица от неизпълнението и са могли да бъдат предвидени при пораждаване на задължението, като при недобросъвестност на длъжника – обезщетението обхваща всички преки и непосредствени вреди. Според посочената разпоредба, подлежащите на обезщетяване имуществени вреди са два вида – претърпяна загуба и пропуснатата полза. Както в правната доктрина, така и в съдебната практика, пропуснатата полза се дефинира като неосъществено увеличаване на имуществото на кредитора.

Установяването на пропуснатата полза се основава на предположение за състоянието, в което имуществото на кредитора би се намирало, ако длъжникът беше изпълнил точно задължението си, съпоставено с имуществото му към момента на неизпълнението. Тъй като пропуснатата полза представлява реална, а не хипотетична вреда, това предположение винаги трябва да се изгражда на доказана възможност за сигурно увеличаване на имуществото и не може да почива на логическо допускане за закономерно настъпване на увеличаването.

Пропуснатата полза е елемент от фактическия състав, пораждащ правото на обезщетение. Поради това и при липса на изрично установена в закона презумпция за настъпването ѝ, пропуснатата полза не се предполага, а следва да бъде доказана в процеса. Само ако бъде доказано, че при точно изпълнение на длъжника имуществото на кредитора е могло да бъде увеличено, ще бъде постигната целта на предвиденото в чл. 82 ЗЗД обезщетяване – да се поправят претърпените от кредитора вреди, без да се допусне обогатяването му за сметка на длъжника. На обезщетяване подлежат не всички пропуснати от възложителя ползи, а само тези, които са били предвидими за страните по сделката към момента на пораждаване на задължението и са пряка и непосредствена последица от неговото неизпълнение. Това са ползите, чието пропускане, с оглед специфичните за случая обстоятелства и при проявена грижа на добрия стопанин/добрия търговец, страните са могли и са били длъжни да предположат и което е причинено именно от неизпълнението, т. е. което представлява негов необходим и закономерен резултат. Освен фактите, относими към

основанието на претенцията – пропускане на твърдяната полза, предвидимост на същата към момента на пораждаване на задължението, респ. недобросъвестност на длъжника и причинна връзка между пропуснатата полза и виновното неизпълнение на длъжника, на доказване от страна на кредитора подлежи и размерът на пропуснатата полза, като се съобрази, че по отношение на размера изискването за предвидимост не се отнася. Когато за целите на обезщетението, при определена категория пропуснати ползи законодателно е нормиран начина на определянето им, съвместяващ принципите и критериите за оценка, възприетата с нормативен акт методика е приложима.

От доказателствата по делото е установено още, че иззетите акцизни стоки са без бандерол за платен акциз в Република България, както и такива, облепени с бандероли с изтекъл срок на валидност. Държането на такива стоки е забранено от закона.

Отговорността обаче по чл. 203 от АПК чл. 1 от ЗОДОВ не се презумира от закона, затова в тежест на ищеца е да установи елементите ѝ по чл. 1 от ЗОДОВ.

Във връзка с горното, настоящият състав намира за неоснователно искането за присъждане на обезщетение в размер на 1370.00 лв. имуществени вреди за ищеца, поради липсата на следващите условия от фактическия състав на ангажирането на отговорността на държавата, а именно наличието на вреда и наличието на причинно - следствена връзка между незаконосъобразния акт и претърпяната вреда по следващите съображения.

Не са налице и останалите, визирани в чл. 4 от ЗОДОВ предпоставки за присъждане на обезщетение за претърпените от ищеца имуществени вреди, което прави исквата претенция неоснователна и недоказана и предпоставя отхвърлянето ѝ.

Не се установи евентуално претърпените вреди от ищеца да са в резултат на действия или бездействия на ответника. С писма от 2012 г. и 2013 г., ищецът е уведомен за действията, които следва да предприеме, съгласно изискванията на закона, за да му се върнат процесните вещи. Митническите органи са сторили това с П 94-0175/10/25.02.2013 г. Действия от страна на ищеца не са предприети, което не се отрича и от управителя на „АЯ К.” О., който в **проведения му разпит в открито съдебно заседание на 19.07.2015 г. заявява, че не са подавани искания за определянето на цена, не са предприемани действия за регистрация като складодържател по ЗАДС и за лицензирането им за търговия с тютюневи изделия, тъй като смята, че тези изисквания не са приложими.**

Както беше потвърдено и от вещото лице, изделията представляват тютюневи изделия, цигари съдържащи тютюн за пушене – смес от тютюневи влакна, нарязани тютюневи жили и тютюнево фолио, като част от пробите са соусирани и ароматизирани. Съгласно чл. 2 т. 2 от ЗАДС на облагане с акциз подлежат тютюневите изделия, които представляват „акцидни стоки” по смисъла на чл. 4 от ЗАДС. Съдържанието на процесните стоки попада в обхвата на чл. 12 от ЗАДС. Пробите С. не отговарят на изискванията на нормативната уредба относно етикетирането, обозначаването и оформлението на тютюневите изделия.

Ищецът не доказва по категоричен начин собствеността върху претендираните стоки. Изделията С. са без поставен акцизен бандерол с цена в нарушение на чл. 29 ал. 3 от ЗАДС и чл. 29 и чл. 30 от ЗТТИ.

Държаното количество акцизни стоки, поставя ищеца в категорията на търговец, търгуващ с тютюневи изделия, а като такъв - подчинен на режима на търговията с тютюневи изделия, регламентиран в Закона за тютюна и тютюневите изделия. По тази причина, независимо от факта на отмяна на Наказателно постановление (НП) № 733/2010 г. от 19.11.2010 г., издадено от началника на Митница "Столична" с решение на АССГ, настоящата инстанция намира за основателно възражението на представителя на Агенция Митници, че търговията с тютюневи изделия включва задължително няколко елемента, кумулативното наличие на които е задължителна предпоставка за законосъобразното ѝ извършване - разрешение по чл. 21 от ЗТТИ, издадено по реда на Закона да акцизите и данъчните складове, спазване на изискването за етикетиране, маркировка и външно оформление, и липса на отрицателните предпоставки по чл. 30, ал. 2 от ЗТТИ, при които търговията е забранена. Липсата на доказаност на тези елементи от нормите на ЗТТИ, които са предпоставка за законосъобразната търговия с тютюневите изделия, предвид режима на който тя е подчинена, посочен в чл. 2 от същия закон, сочи на недоказаност на твърденията, че ищецът би понесъл твърдените от него вреди в резултат от иззетите вещи - цигари. Причинно-следствената връзка между актовете, действията и бездействията на административните органи и длъжностни лица и вредоносните последици, е задължителна и необходима предпоставка за реализиране на обективната отговорност на държавата по чл. 1 от ЗОДОВ.

Във връзка с всичко гореизложено съдът намира, че по отношение на претендираните имуществени вреди от ищеца „АЯ К.” О. по отношение на отвеника липсват два от елементите на фактическия състав за

ангажиране на отговорността на държавата, а именно претърпяна вреда – пряка или пропуснатата полза, както и липсва пряка причинно - следствена връзка между отмененото НП и пренедираните имуществени вреди.

По иска за заплащане на законната лихва върху претендираната сума, до окончателното изплащане на сумата, съдът намира, че задължението за лихва има акцесорен характер и следва съдбата на главното вземане. Предвид обстоятелството, че искът за заплащане на обезщетение е неоснователен и недоказан, то и двата иска за заплащане на лихва също е неоснователен.

В подкрепа на този извод е и т. 4 то ТР № 3/2004 година на ОСГК на ВКС, според което, при незаконни актове на администрацията началният момент на забавата и съответно на дължимостта на законната лихва върху сумата на обезщетението, както и началният момент на погасителната давност за предявяване на иска за неговото заплащане, е влизане в сила на решението, с което се отменят унищожавемите административни актове, при нищожните – това е моментът на тяхното издаване, а за незаконни действия или бездействия на административните органи – от момента на преустановяването им. Това е така, защото началният момент на забавата за плащане на обезщетение за вреди от незаконни актове на администрацията, съответно на задължението за плащане на законна лихва, е моментът на влизане в сила на решението за отмяна на административния акт, тъй като тогава се счита завършен фактическият състав на имуществената отговорност по чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди.

Относно разноските :

С оглед изхода на спора и съгласно нормата на чл. 10, ал. 3 от ЗОДОВ, претенцията на ищеца за присъждане на разноски е неоснователна. Неоснователно е искането на ответника по иска за присъждане на юрисконсултско възнаграждение. Следва да бъде отбелязано още, че в производството по ЗОДОВ ищецът не дължи на ответника заплащане на юрисконсултско възнаграждение и на адвокатско възнаграждение. Под разноски в съдебното производство законодателят, с оглед на съдържанието на основната разпоредба - чл. 78, ал. 1 ГПК, разбира разноски за такси, разноски по производството и възнаграждението на един адвокат. Разноските за такси са за държавните такси, дължими на основание чл. 4, б. "а" и "о" от Закона за държавните такси (ЗДТ) във вр. с чл. 73, ал. 3 ГПК и чл. 9а, ал. 2 ЗОДОВ и определени по размер в Тарифа № 1 към Закона за държавните такси, събирани от съдилищата, прокуратурата, следствените служби и Министерството на правосъдието и Тарифата за държавните такси, които се събират от съдилищата по

Гражданския процесуален кодекс, както и за други дължими такси (например таксата на основание чл. 9, ал. 2 от Закона за Държавен вестник). Разноските по производството включват разноски, извършени от страната, във връзка с определени процесуални действия - депозит за призоваване на свидетел, възнаграждение за вещо лице, разходи за извършване на оглед. Възнаграждението за един адвокат представлява платеното възнаграждение на ползания от страната адвокат. Разпоредбите на чл. 10, ал. 2 и ал. 3 от ЗОДОВ, тълкувани в тяхната взаимовръзка, се явяват специални по отношение на общите разпоредби на чл. 78, ал. 8 от ГПК, във връзка с чл. 144 от АПК и чл. 143 от АПК. Липсата на изрична уредба в ЗОДОВ, която да предвижда отговорност на ищеца за заплащане на юрисконсултско възнаграждение на ответника при пълно или частично отхвърляне на иска/исковете му, означава, че такова не се дължи. Съдът осъжда ответника да заплати на ищеца и възнаграждение за един адвокат, ако е имал такъв, съразмерно с уважената част от иска. Двете разпоредби уреждат правило, при което ищецът се ползва от допълнителна защита спрямо ответника в производство по ЗОДОВ при частично уважен иск. Тази защита се изразява в поемането от ответника в цялост на всички направени от него разноски, вкл. разходите за правна защита, наред с разноските на ищеца с изключение на адвокатското възнаграждение съразмерно на отхвърлената част от иска. Под разноски в съдебното производство законодателят, с оглед на съдържанието на основната разпоредба - чл. 78, ал. 1 ГПК, разбира разноски за такси, разноски по производството и възнаграждението на един адвокат. Разноските за такси са за държавните такси, дължими на основание чл. 4, б. "а" и "о" от Закона за държавните такси (ЗДТ) във вр. с чл. 73, ал. 3 ГПК и чл. 9а, ал. 2 ЗОДОВ и определени по размер в Тарифа № 1 към Закона за държавните такси, събирани от съдилищата, прокуратурата, следствените служби и Министерството на правосъдието и Тарифата за държавните такси, които се събират от съдилищата по Гражданския процесуален кодекс, както и за други дължими такси (например таксата на основание чл. 9, ал. 2 от Закона за Държавен вестник). Разноските по производството включват разноски, извършени от страната, във връзка с определени процесуални действия - депозит за призоваване на свидетел, възнаграждение за вещо лице, разходи за извършване на оглед. Възнаграждението за един адвокат представлява платеното възнаграждение на ползания от страната адвокат.

Дължимостта на всеки един от елементите на общото понятие разноски в хипотезата на чл. 10, ал. 2 и 3 ЗОДОВ е изрично определено с оглед на

изхода от спора. Законодателят е направил изрично разграничение на обема на задължението за разноски в алинея 2 - при отхвърляне и оттегляне или отказ изцяло от иска, и в алинея 3 - при уважаване на иска. Няма законово основание разпоредбата на чл. 10, ал. 2 ЗОДОВ да се тълкува разширително, най-малкото защото създава финансово задължение за ищеца, за да се приеме, че под употребения израз "разноски по производството" законодателят разбира съвкупността от разноски, съгласно чл. 78, ал. 1 ГПК - такси, разноски по производството и възнаграждението на един адвокат. Ако законодателят е искал да включи в хипотезата на чл. 10, ал. 2 ЗОДОВ не само разноските по производството, а и таксите, и възнаграждението за един адвокат той би употребил точно утвърдените в законодателството правни понятия в съответствие с чл. 37, ал. 1 и 2 от Указ 833 от 24.04.1974 г. за прилагане на Закона за нормативните актове. Липсата на изрична разпоредба, която да определя за процесната алинея съдържание на понятието "разноски по производството" по начин различен от този, употребен в алинея 3 на чл. 10 ЗОДОВ и в чл. 78, ал. 1 ГПК, ясно установява волята на законодателя в хипотезата на алинея 2 на чл. 10 ЗОДОВ дължими от ищеца да бъдат само направените от съда и страните разноски по производството, не и таксите и възнаграждението за един адвокат. С това законодателно решение законодателят изпълнява посочената в решението С. срещу България необходимост съдебните разноски по дела за отговорността на държавата да бъдат "под специален режим, с цел да се гарантира ефективно на заинтересованите, достъп до въпросната процедура", т. 59.

С разпоредбата на чл. 10, ал. 2 от ЗОДОВ, е предвидено, че ако искът за обезщетение бъде отхвърлен изцяло или искът бъде оттеглен изцяло, или при отказ изцяло от иска, ищецът дължи заплащане на разноските по делото. С тази разпоредба е предвидено специално ограничение относно начина на разпределяне на разноски, направени в производства по Закона за отговорността на държавата и общините за вреди. Тази специална законова норма изключва прилагането на общите правила, регламентирани в Гражданския процесуален кодекс и Административнопроцесуалния кодекс по отношение на разпределянето на отговорността за разноски. Изводът се налага и с оглед специалната разпоредба на чл. 10, ал. 3 от ЗОДОВ, която предвижда, че ако искът бъде уважен изцяло или частично, съдът осъжда ответника да заплати разноските по производството, както и да заплати на ищеца внесената държавна такса. Хипотезите, при които ищецът дължи разноски са изрично посочените в чл. 10, ал. 2 от ЗОДОВ.

Липсата на изрична уредба в ЗОДОВ до влизането в сила на

допълнението обн. ДВ, бр. 94/2019 г. означава, че юрисконсултско възнаграждение не се дължи. В този смисъл е константната практика на ВАС по този въпрос, намерила израз в редица съдебни актове/Решение № 428/13.01.2020 г., постановено по адм. дело № 12089/2018 г. на ВАС, 3 отд., Решение № 2203/11.02.2020 г., постановено по адм. дело № 9732/2018 г. на ВАС, 3 отд., Решение № 2776/20.02.2020 г., постановено по адм. дело № 9731/2018 г. на ВАС, 3 отд., Решение № 134/28.01.2020 г., постановено по адм. дело № 4541/2019 г. на ВАС, 3 отд., Решение № 1899/05.02.2020 г., постановено по адм. дело № 69/2019 г. на ВАС, 3 отд., Решение № 1851/05.02.2020 г., постановено по адм. дело № 2084/2019 г. на ВАС, 3 отд. и други/.

Воден от горното и на основание чл. 203 АПК, вр. с чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, Административен съд София – град

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ иска на „АЯ К.” **О.** срещу Агенция "Митници" за присъждане на обезщетение за претърпени имуществени вреди /претърпяна загуба от отменен незаконосъобразен административен акт/ в размер на 1317.00 (хиляда триста и седемнадесет) лева, ведно със законната лихва, от отменено по предвидения в закона ред наказателно постановление.

ОТХВЪРЛЯ искането на срещу Агенция "Митници" за заплащане на юрисконсултско възнаграждение.

На основание чл. 138, ал. 1 от АПК, препис от решението **ДА СЕ ИЗПРАТИ** на страните.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба в 14 дневен срок от съобщението му чрез Административен съд София – град пред Върховния административен съд.

СЪДИЯ:

